

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 26 sierpnia 2014 r. powód Gmina Ł. wniósł o zasądzenie od pozwanego I. I. kwoty 122.550 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu powód podał, że strony zawarły umowę o zamówienie publiczne, które przedmiot stanowiło wykonywanie przez pozwanego na rzecz powoda usług konserwacji budowlanych polegających na bieżących naprawach. Pozwany sukcesywnie wykonywał czynności zlecone przez powoda i wystawiał faktury VAT po wykonaniu każdej z czynności. Powód podał, że w wyniku przeprowadzenia wewnętrznej kontroli okazało się, że pozwany wystawiał faktury VAT w sposób nieprawidłowy, zaś wypłacone mu z tego tytułu kwoty wynagrodzeń należy traktować jako nienależne. Część faktur wystawiona była omyłkowo w wykonaniu błędnie opisanych prac, które w rzeczywistości nie zostały przez pozwanego wykonane, znaczna zaś część prac objętych fakturami, nigdy nie została odebrana przez właściwego merytorycznie pracownika powoda. Ogółem wartość nieprawidłowo wystawionych faktur VAT wyniosła kwotę dochodzoną pozwem. Powód wskazał, że w dniu 10 lutego 2014 r. strony podpisały porozumienie, w którym pozwany uznał, że nieprawidłowo wystawił faktury VAT obejmujące dochodzoną pozwem kwotę i zobowiązał się do wystawienia faktur korygujących oraz do zwrotu w/w kwoty, czego jednak nie uczynił. (pozew –k.3-5)

W piśmie z dnia 28 listopada 2014 r. powód wskazał, że pozwany nosi imię i nazwisko I. I.. (pismo –k.34)

W dniu 2 grudnia 2014 r. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. (nakaz zapłaty –k.36)

W dniu 28 stycznia 2015 r. pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu z uwzględnieniem kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Pozwany podniósł, że ostateczna weryfikacja umowy nastąpiła w drodze porozumienia stron z dnia 18 lipca 2014 r. Zgodnie z tym porozumieniem uznano, że pozwany nieprawidłowo wystawił faktury VAT na ogólną kwotę 18.260,40 zł i zobowiązał się do zwrotu tej kwoty, a strony oświadczyły, że porozumienie wyczerpuje wzajemne roszczenia stron z tytułu w/w umowy. Ponadto strony dokonały kompensaty należności, w wyniku której należność pozwanego wobec powoda wyniosła kwotę 11.982,64 zł, którą pozwany wpłacił w dniu 27 stycznia 2015 r. (sprzeciw –k.45-48)

W odpowiedzi na sprzeciw powód wniósł o odrzucenie sprzeciwu z uwagi na fakt, iż został on wniesiony po terminie, a w przypadku uznania, że został wniesiony w terminie: o oddalenie sprzeciwu. Powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, podnosząc że porozumienie opatrzone datą 18.07.2014 r. wygasło wobec braku wykonania przez pozwanego prac objętych umową stron. (odpowieź na sprzeciw –k.69-72)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 marca 2013 r. pomiędzy Gminą Ł. – Administracją (...) Ł. (...), jako zamawiającym a I. I., jako wykonawcą została zawarta umowa nr (...), na mocy której powód zlecił pozwanemu realizację usług budowlanych opisanych w par. 1 umowy na nieruchomościach gminnych, Skarbu Państwa i stanowiących współwłasność gminy oraz będących w jej zarządzie. Termin rozpoczęcia wykonywania przedmiotu zamówienia strony ustaliły na dzień 11 marca 2013 r., a termin zakończenia prac wyznaczający całkowitą realizację przedmiotu zamówienia na dzień 31 grudnia 2013 r. Wykonawca zobowiązany był do wystawienia faktury VAT odrębnie na każdą nieruchomość. Podstawą do wystawienia faktury VAT miał być kosztorys sprawdzony przez inspektora nadzoru. Wartość usług zleconych w ramach realizacji przedmiotu umowy określono maksymalnie na kwotę 211.195,13 zł netto. (umowa –k.7-10)

Uchwałą nr LXII/1313/13 Rady Miejskiej w Ł. z dnia 16 maja 2013 r. utworzono jednostkę budżetową Administracja Zasobów Komunalnych Ł. z siedzibą w Ł., która powstała poprzez połączenie kilku jednostek budżetowych, w tym Administracji (...) Ł. (...). (uchwała –k.21)

Na początku stycznia 2014 r. dyrektor powodowej Administracji W. J. (1), po stwierdzeniu braku koniecznych opinii związanych z nadzorem nad wykonanymi robotami, zlecił komórce kontroli wewnętrznej przeprowadzenie badania rozliczenia umowy zawartej z pozwanym. W wyniku tej kontroli dyrektor stwierdził, że służby księgowe dokonały zapłaty bez zachowania odpowiednich procedur. (zeznania świadka W. J. (1) –k.89 odwrót)

W dniu 10 lutego 2014 r. strony zawarły porozumienie, w którym pozwany oświadczył, że wystawił nieprawidłowo faktury VAT obejmujące kwotę ogółem 122.550 zł. Pozwany zobowiązał się do wystawienia faktur korygujących w terminie 3 dni od daty skierowania przez Administrację do niego wezwania w tym zakresie. Pozwany zobowiązał się do zwrotu nienależnie pobranych tytułem wynagrodzenia kwot, wynikających z nieprawidłowo wystawionych faktur VAT. Strony ustaliły, że końcowa weryfikacja wykonanych prac i wyjaśnienie kwestii spornych w zakresie wykonanych prac i usług nastąpi ostatecznie do 24.02.2014 r. (porozumienie –k.18)

Pismem z dnia 25 lutego 2014 r. Dyrektor powodowej Administracji zwrócił się do Prezydenta Miasta Ł. z prośbą o przeprowadzenie w Administracji Zasobów Komunalnych Ł. kontroli finansowej przez Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli w Departamencie Obsługi i Administracji. (pismo –k.58)

W dniu 27 lutego 2014 r. została sporządzona notatka służbowa, w której stwierdzono, że w dniach od 10 do 27 lutego 2014 r. w siedzibie (...) Ł. została przeprowadzona weryfikacja faktur wystawionych przez firmę (...). Weryfikację przeprowadzili G. M. – ustanowiony inspektorem nadzoru w umowie nr (...) z dnia 11 marca 2013 r. i I. I.. W wyniku przeprowadzonej weryfikacji ustalono, że strony dokonały weryfikacji faktur wystawionych za prace wykonane w 2013 r. na ogólną kwotę 54.369,52 zł. Pozwany został poinformowany o wniosku złożonym przez dyrektora W. J. do Prezydenta Miasta Ł. o przeprowadzenie audytu w w/w sprawie. Ostateczne rozwiązania w zakresie przeprowadzenia wzajemnych rozliczeń finansowych miały zostać przyjęte po pełnej analizie sprawy. (notatka służbowa –k.57)

Weryfikacja prac prowadzonych przez pozwanego dokonywana przez G. M. i pozwanego nie zakończyła się ponieważ prac wykonanych przez pozwanego było bardzo dużo i były to prace bardzo drobne. Skład komisji został poszerzony o jeszcze jednego pracownika Administracji. Efektem końcowym pracy komisji było stwierdzenie, że Administracja nie jest w stanie zweryfikować w kategoriach technicznych prac, które zgłosił pozwany. (zeznania świadka W. J. (1) –k.90)

Audyt prowadzony przez (...) zakończył się w maju 2014 r. Audyt nie weryfikował prac wykonanych przez pozwanego. (zeznania świadka W. J. (1) –k.90)

Pismem z dnia 17 lipca 2014 r. powód poinformował pozwanego, że część nadpłaty powstałej w wyniku wystawionych faktur korygujących zostanie skompensowana z wymienionymi w piśmie, nieuregulowanymi przez powoda fakturami na łączną kwotę 6.278,26 zł. (pismo –k.55)

W dniu 18 lipca 2014 r. zostało spisane porozumienie pomiędzy stronami, dotyczące umowy nr (...) z dnia 11 marca 2013 r. Wobec stwierdzenia przez strony na podstawie analizy dokumentów, iż część wystawionych przez pozwanego faktur VAT nie spełnia ustalonych obopólnie wymagań, pozwany uznał wyniki przeprowadzonej weryfikacji dokumentów i oświadczył, iż wystawił nieprawidłowo faktury VAT obejmujące kwotę ogółem 18.260,40 zł. Administracja oświadczyła, że dokona fizycznego zwrotu nieprawidłowo wystawionych przez pozwanego faktur VAT, a pozwany zobowiązał się do wystawienia faktur korygujących obejmujących w/w kwotę, w terminie 3 dni od daty skierowania przez Administrację wezwania w tym zakresie. Pozwany zobowiązał się do zwrotu nienależnie pobranych tytułem wynagrodzenia kwot, wynikających z nieprawidłowo wystawionych faktur VAT obejmujących w/w kwotę w terminie 30 dni od daty podpisania porozumienia. Strony zgodnie oświadczyły, że niniejsze porozumienie wyczerpuje ich wzajemne roszczenia z tytułu umowy nr (...) z dnia 11 marca 2013 r. Strony ustaliły, że brak wykonania przez pozwanego ustaleń wynikających z niniejszego porozumienia, powoduje iż jego zapisy przestają wiązać, a Administracja jest uprawniona do wystąpienia na drogę postępowania sądowego. Porozumienie zostało podpisane w dniu 22.07.2014 r. (porozumienie –k.53-54)

Pismem z dnia 22 lipca 2014 r. powód, powołując się na treść podpisanego w tym samym dniu porozumienia i po kompensacie dokonanej z nieuregulowaną przez AZK kwotą 6.278,26 zł, wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 11.982,64 zł tytułem zwrotu kwot wynikających z nieprawidłowo wystawionych faktur VAT w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania, jednak nie później niż do dnia 31 lipca 2014 r. (wezwanie do zapłaty –k.52)

Pismem z dnia 31 lipca 2014 r. pozwany wniósł o rozłożenie na 3 rat kwoty 11.982,64 zł wynikającej z porozumienia w sprawie uregulowania należności. (pismo –k.51)

Pozwany do chwili obecnej nie otrzymał fizycznego zwrotu faktur, o którym mowa w pkt. 4 porozumienia z lipca 2014 r. Pozwany nie wzywał Administracji do zwrotu faktur. (zeznania pozwanego I. I.–k.90 odwrót)

W dniu 27 stycznia 2015 r. pozwany zapłacił powodowi kwotę 12.587,68 zł tytułem rozliczenia umowy nr (...) z 11.03.13 r., na którą składały się kwota 11.982,64 zł i odsetki. (potwierdzenie przelewu –k.59)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów. Sąd oddalił wniosek o przesłuchanie świadka G. M.. Świadek ten miał zeznawać na te same okoliczności, co świadek W. J. (1). Zeznania W. J. (1) Sąd uznał za jasne, logiczne i wiarygodne, powielanie tych samych kwestii zeznaniami drugiego świadka byłoby więc zbędne. Oczywiście odrębną kwestią jest znaczenie tych zeznań dla oceny zasadności powództwa, to jednak zostanie omówione w ramach rozważań prawnych.

Sąd zważył co następuje:

Na wstępie należy stwierdzić, że bezzasadny był wniosek powoda o odrzucenie sprzeciwu z uwagi na fakt, że został on wniesiony po terminie. Odpis nakazu zapłaty został doręczony pozwanemu w dniu 15.01.15 r. (k.44). Pozwany wniósł sprzeciw (nadał w urzędzie pocztowym) w dniu 28 stycznia 2015 r. (k.45), a więc z zachowaniem dwutygodniowego terminu wynikającego z art. 502 par. 1 KPC.

Powództwo jest bezzasadne i podlega oddaleniu. Podstawę faktyczną powództwa stanowiła umowa, której przedmiotem było wykonywanie przez pozwanego na rzecz powoda bieżących konserwacji i napraw. Powód twierdził, że kwota dochodzona pozwem stanowi nienależnie wypłacone pozwanemu wynagrodzenie. Podstawę prawną roszczenia mógłby zatem stanowić art. 410 par. 2 KC w związku z art. 405 KC. Aby powództwo mogło być uwzględnione powód powinien udowodnić, że kwota dochodzona pozwem została wypłacona pozwanemu nienależnie tzn. za prace, których pozwany nie wykonał lub wykonał nieprawidłowo.

Powód załączył do pozwu porozumienie z dnia 10 lutego 2014 r., w którym pozwany przyznał, że wystawił nieprawidłowo faktury VAT na kwotę dochodzoną pozwem i zobowiązał się do zwrotu tej kwoty. Powód pominął jednak milczeniem fakt, że strony zawarły jeszcze jedno porozumienie – datowane na 18 lipca 2014 r., a podpisane 22 lipca 2014 r. Sporządzenie drugiego porozumienia było związane z treścią par. 1 pkt. 6 porozumienia z dnia 10 lutego 2014 r., zgodnie z którym ostateczna weryfikacja rozliczenia umowy nr (...) miała nastąpić w przyszłości. W porozumieniu z lutego wskazano wprawdzie, że nastąpi ona do dnia 24 lutego 2014 r., jednak jak wynika z zeznań świadka W. J. (1) weryfikacja rozliczenia umowy nie nastąpiła, ani do tego dnia, ani w późniejszym terminie z uwagi na dużą ilość prac wykonanych przez pozwanego. Jak stwierdził świadek J., efektem końcowym pracy komisji powołanej w celu weryfikacji rozliczenia umowy z pozwanym było stwierdzenie, że Administracja nie jest w stanie zweryfikować w kategoriach technicznych prac, które zgłosił pozwany. Również audyt prowadzony przez Urząd Miasta Ł. nie doprowadził do weryfikacji prac wykonanych przez pozwanego.

W takiej sytuacji strony zawarły porozumienie z lipca 2014 r., w którym ustaliły, że pozwany nieprawidłowo wystawił faktury VAT na ogólną kwotę 18.260,40 zł. Pozwany zobowiązał się do zwrotu w/w kwoty, a strony ustaliły, że porozumienie z lipca 2014 r. wyczerpuje wzajemne roszczenia stron z tytułu umowy nr (...) z dnia 11 marca 2013 r. Następnie, z uwagi na istnienie innych, nie objętych przedmiotową umową, zobowiązań powoda wobec pozwanego, strony dokonały potrącenia tych należności z przysługującą powodowi wobec pozwanego wierzytelnością z tytułu rozliczenia umowy nr (...). Po dokonaniu potrącenia należność powoda wobec pozwanego z tytułu rozliczenia umowy

nr (...) wyniosła kwotę 11.982,64 zł, do której zapłaty powód wezwał pozwanego pismem z dnia 22 lipca 2014 r. Pozwany wpłacił kwotę żadaną przez powoda wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w dniu 27 stycznia 2015 r.

W takiej sytuacji należy uznać, że strony rozliczyły pomiędzy sobą umowę nr (...) i nie istnieje zobowiązanie pozwanego z tytułu nienależnie pobranego wynagrodzenia. Bezpodstawne jest stanowisko pozwanego, że porozumienie opatrzone datą 18.07.2014 r. wygasło wobec braku wykonania przez pozwanego prac objętych umową stron. W porozumieniu tym pozwany nie zobowiązał się do wykonania żadnych prac. Par. 1 pkt. 7 porozumienia przewiduje jedynie, że jego zapisy przestają wiązać w braku wykonania przez wykonawcę obowiązków polegających na wystawieniu faktur korygujących i zwrocie kwoty, o której mowa w porozumieniu.

Po pierwsze należy wskazać, że powód również nie wywiązał się ze swoich obowiązków przewidzianych w porozumieniu, ponieważ nie dokonał fizycznego zwrotu wystawionych przez pozwanego faktur. Po drugie, pozwany uiszczył (choć z opóźnieniem) kwotę 11.982,64 zł do której zwrotu był zobowiązany na mocy porozumienia z lipca 2014 r. i dokonanego potrącenia. Powód kwotę tę przyjął, bez żadnych zastrzeżeń, nie informując pozwanego, że wobec uchybienia terminu wpłaty należności porozumienie przestało obowiązywać. Zachowanie powoda należy więc interpretować jako wolę utrzymania w mocy porozumienia z lipca 2014 r. pomimo uchybienia przez pozwanego terminu wpłaty.

Ponadto, należy stwierdzić, że nawet przyjęcie, iż dokonanie wpłaty należności z opóźnieniem przez pozwanego spowodowało wygaśnięcie porozumienia z lipca 2014 r., nie doprowadziłoby do pozytywnego dla powoda wyniku niniejszej sprawy. W żadnym punkcie porozumienia z lipca 2014 r. nie ma bowiem zapisu, że w razie jego niewykonania, zaczyna na nowo obowiązywać porozumienie z lutego 2014 r. Jest tylko zapis mówiący, że Administracja jest uprawniona do wystąpienia na drogę postępowania sądowego.

W niniejszym procesie, powód chcąc udowodnić swoje roszczenie, powinien wykazać, że pozwany nienależnie otrzymał wynagrodzenie w kwocie 122.550 zł. Wymagałoby to, co najmniej, przedstawienia zestawienia wszystkich prac wykonanych przez pozwanego w czasie obowiązywania umowy wraz ze wskazaniem jakie kwoty zostały wypłacone pozwanemu za poszczególne prace. Nie można też wykluczyć, że konieczne byłoby dopuszczenie dowodu z opinii biegłego ds. budownictwa na okoliczność prawidłowości prac wykonanych przez pozwanego i ich wartości. Powód jednak nie przedstawił nawet zestawienia, o którym mowa powyżej. Należy dodać, iż ani w pozwie, ani w odpowiedzi na sprzeciw powód, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych zmierzających do wykazania powyższych okoliczności. Przeprowadzenie wnioskowanego w odpowiedzi na sprzeciw dowodu z zeznań świadka W. J. (1) – byłego dyrektora powodowej Administracji wykazało natomiast, że strona powodowa po prostu nie potrafi rozliczyć prac wykonanych przez pozwanego.

Wobec powyższego powództwo podlegało oddaleniu w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 KPC. Na zasądzoną kwotę złożyły się koszty zastępstwa adwokackiego w wysokości odpowiedniej do wartości przedmiotu sporu oraz opłata od pełnomocnictwa.